

Policy för inköp och upphandling av varor och tjänster

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
Syfte	2
Styrande principer för upphandling	2
Transparens	2
Likabehandling och icke-diskriminering.....	2
Proportionalitet	2
Rättvis konkurrens	3
Undvika intressekonflikter	3
Upphandlingsförfaranden	3
Förhandlat förfarande, 20 001 SEK - 100 000 SEK inkl. moms	3
Förenklat förfarande, 100 001 SEK - 900 000 SEK inkl. moms	3
Öppet förfarande, 900 001 SEK - 2 700 000 SEK inkl. moms	4
Internationellt öppet förfarande, över 2 700 001 SEK	5
Använda förhandlat förfarande i undantagsfall.....	5
Främjande av hållbar upphandling	5
Ansvar och roller	6
Förutsättningar för att tilldelas kontrakt.....	6
Urvalskriterier	6
Tilldelningskriterier	7
Grunder för uteslutning	7
Detta ska finnas med i en anbudsförfrågan	8
Särskilda upphandlingsregler	8
Kontrakt	9
Dokumentation och arkivering	9
Ansvar för policy	9
Bilaga 1. Mall för anbuds förfarande	
Bilaga 2. Anbudsöppningsprotokoll	

Bakgrund

Denna policy är antagen av Svenska missionsrådets (SMR) styrelse 2022-01-27 och gäller tills vidare. Policyn riktar sig till alla som gör inköp av varor och tjänster inom SMR:s kansli. Inköp och upphandling av varor och tjänster som görs med medel som SMR vidareförmedlar till medlemsorganisationer och till deras samarbetspartner utgår från denna policy vilket regleras närmare i separata avtal som tecknas med respektive part.

Syfte

Policyn syftar till att säkerställa att organisationen hanterar inköp och upphandlingar av varor och tjänster i enlighet med följande principer: transparens, likabehandling och icke-diskriminering, proportionalitet och rättvis konkurrens. Principerna är viktiga för att undvika intressekonflikter och för att verksamheten ska upprätthålla hög kvalitet och vara kostnadseffektiv.

Styrande principer för upphandling

Transparens

SMR ska säkerställa öppenhet och tydlighet i alla stadier av upphandlingen av varor och tjänster. Denna skyldighet innebär att annonsera uppdrag och förfrågningar i tillräcklig grad för att marknaden ska kunna öppnas upp för konkurrens och för att upphandlingsförfarandenas opartiskhet ska kunna granskas.

Likabehandling och icke-diskriminering

SMR ska säkerställa att alla berörda parter behandlas på samma sätt, vilket innebär att alla anbudsgivare måste ges lika möjligheter och omfattas av samma villkor när de utformar sina anbud. Deltagandet i anbudsförfaranden som genomförs av SMR ska vara öppet på lika villkor för alla fysiska och juridiska personer¹.

Proportionalitet

SMR ska inte vidta åtgärder som överskrider gränserna för vad som är lämpligt och nödvändigt för att uppnå de eftersträvade målen. Om det finns ett val mellan flera lämpliga åtgärder ska SMR eftersträva att välja den minst betungande åtgärden. Det kan till exempel innebära att val av förfarande, samt mängden information, underlag och kompletteringar som begärs in, är lämplig och nödvändig för varans eller tjänstens karaktär och omfattning.

¹ En fysisk person är en privatperson med eller utan enskild firma. Andra bolagsformer, såsom företag, organisationer och föreningar, räknas som juridisk person.

Rättvis konkurrens

SMR ska säkerställa att upphandlingen sker genom sund och rättvis konkurrens, om det inte finns motiverade skäl som talar däremot. Ökad konkurrens ligger även i SMR:s eget intresse, eftersom det ger oss större valfrihet när det gäller det anbud som är mest fördelaktigt och bäst lämpat för vårt behov.

Undvika intressekonflikter

SMR ska säkerställa att det inte uppstår intressekonflikter för de personer som ansvarar för upphandlingsförfarandet eller deltar i anbudsbedömningen. En intressekonflikt kan uppstå när personer som deltar i eller beslutar om upphandlingen inte kan förhålla sig oberoende till en eller flera anbudsgivare, till exempel genom släktskap, annan intressegemenskap, ekonomisk gemenskap eller beroende, tidigare samarbeten eller andra omständigheter. Det finns därmed en risk att personen då ger sig själv, eller anbudsgivaren direkta eller indirekta oberoende fördelar, alternativt skadar någon annan, genom att påverka resultatet. Alla som deltar i eller beslutar om ett upphandlingsförfarande måste kunna intyga sitt oberoende till anbudsgivarna.

Upphandlingsförfaranden

Upphandling är de åtgärder som en aktör vidtar i syfte att köpa in varor och tjänster. SMR använder sig av fyra olika förfaranden beroende på det totala värdet av det aktuella kontraktet. Observera att beloppsgränserna gäller totaler för inköp av samma slag under ett kalenderår. I alla förfaranden ska ovan beskrivna vägledande principer beaktas. Vid inköp under 20 000 SEK inklusive moms krävs ingen upphandling eller dokumentation om tillvägagångsätt, urval, bedömning eller andra åtgärder. SMR kan i alla förfaranden välja att annonsera internationellt, och då anpassa språket efter uppdraget. Om annons och anbudsfrågan skrivs på engelska, ska all dokumentation vara på engelska.

Förhandlat förfarande, 20 001 SEK - 100 000 SEK inkl. moms

Vid inköp av varor och tjänster från 20 000 SEK till 100 000 SEK får SMR använda ett förhandlat förfarande med stöd av ett enda anbud. Det innebär att förfrågan kan ges till endast en eller ett fåtal leverantörer och därefter förhandla kring pris och avtalsvillkor. Det förhandlade förfarandet måste dokumenteras i en rapport som förklarar SMR:s behov av varan eller tjänsten, hur anbudsgivaren/anbudsgivarna i förhandlingarna valdes, hur de uppfyllde urvalskriterierna, hur priset fastställdes och motivering till tilldelningsbeslutet.

Förenklat förfarande, 100 001 SEK - 900 000 SEK inkl. moms

Vid inköp av varor och tjänster från 100 001 SEK till 900 000 SEK kan SMR använda ett förenklat förfarande, vilket innebär att SMR väljer ut minst tre (3) kandidater som bjuds in att lämna anbud. Tidsfristen att lämna anbud ska vara minst 15 dagar från publiceringsdatum. Anbud som inkommer efter att tidsfristen

löpt ut ska förkastas och återsändas utan påseende. De anbud som inkommit i tid granskas av en bedömningsgrupp för att säkerställa att de uppfyller de specificerade kraven. Granskningen görs utifrån fastställda bedömningskriterier som baseras på grunder för uteslutning samt de urvalskriterier och tilldelningskriterier vilka beskrivs i den publicerade annonsen. I de fall ett för litet antal anbud inkommer eller om SMR bedömer att inget av anbuden kan accepteras, kan SMR i undantagsfall besluta att avbryta upphandlingen. Detta beslut ska då särskilt väl motiveras och alla anbudsgivare ska informeras samtidigt.

Öppet förfarande, 900 001 SEK - 2 700 000 SEK inkl. moms

Vid inköp av varor och tjänster från 900 001 SEK till 2 700 000 SEK ska SMR tillämpa ett öppet förfarande, vilket innebär att alla fysiska och juridiska personer får lämna anbud. SMR annonserar anbudsförfrågan i relevant media och andra kanaler, såsom Globalportalen, dagspress, tidskrifter, konsultnätverk och LinkedIn. Tidsfristen att lämna anbud ska vara minst 30 dagar från publiceringsdatum. Anbud som inkommer efter att tidsfristen löpt ut ska förkastas och återsändas utan påseende. De anbud som inkommit i tid ska öppnas så snart som möjligt efter tidsfristens slut ~~för inlämning av anbud~~. Minst två (2) personer ska närvara vid anbudsöppningen och protokollföra den (bilaga 2). De båda personerna ska underteckna detta dokument. De mottagna anbuden och det totala priset för varje anbud ska även noteras i Mall för anbudsförfarande (bilaga 1). Anbuden granskas på samma sätt som för förenklat förfarande. Ingen förhandling är tillåten. I de fall ett för litet antal anbud inkommer eller om SMR bedömer att inget av anbuden kan accepteras, kan SMR i undantagsfall besluta att avbryta upphandlingen. Detta beslut ska då särskilt väl motiveras och alla anbudsgivare ska informeras samtidigt.

Om SMR bedömer att sannolikheten är stor att det inkommer ett stort och svårhanterligt antal anbud, kan SMR besluta om ett **selektivt förfarande**. Då ska SMR i anbudsförfrågan ange att endast ett visst antal, minst fyra (4) och max åtta (8), kandidater kommer att bjudas in att lämna anbud. Alla fysiska och juridiska personer kan då anmäla intresse att få lämna anbud inom minst 30 dagar från publiceringsdatum. Bedömningsgruppen listar därefter alla kandidater och väljer ut de bäst kvalificerade utifrån de urvalskriterier som beskrivs i den publicerade annonsen. SMR skickar en mer detaljerad anbudsförfrågan till de utvalda kandidaterna. För att säkerställa rättvis konkurrens måste anbuden lämnas in av den leverantör eller det konsortium som begärde anbudet. Ändring av anbudsgivarens identitet eller sammansättning är inte tillåtet om inte godtagbara skäl har uppgetts och SMR har gett sitt skriftliga godkännande. Bedömningsgruppen analyserar och jämför därefter anbuden och kontraktet tilldelas vald leverantör.

Internationellt öppet förfarande, över 2 700 001 SEK

När det totala kontraktsvärdet överstiger 2 700 001 SEK ska SMR annonsera anbudsfrågan i internationellt tillgängliga kanaler². Annons och anbudsfrågan ska skrivas på engelska och i tillämpliga fall även andra språk. All dokumentation ska finnas på engelska. I övrigt gäller samma regler som för öppet eller selektivt förfarande ovan.

Använda förhandlat förfarande i undantagsfall

SMR kan besluta om att använda förhandlat förfarande i exceptionella och väl motiverade fall även när det totala kontraktsvärdet överstiger 100 000 SEK.

Undantag kan vara motiverat i följande situationer:

- av Sida formellt erkända krissituationer,
- i extremt brådskande fall som SMR inte har kunnat påverka, efter Sidas godkännande,
- i vilket anbudsförandet inte har haft framgång, dvs. att inget kvalitativt och/eller ekonomiskt givande anbud har erhållits. I sådana fall kan SMR, när anbudsförandet har avbrutits, förhandla med en eller flera anbudsgivare som deltagit i anbudsförandet, förutsatt att de ursprungliga villkoren för anbudsförandet inte väsentligen har ändrats.
- om kontraktet av tekniska skäl eller av skäl som har samband med skyddet av ensamrätt, eller av skäl som skyddas genom upphovsrätten endast kan tilldelas en viss tjänsteleverantör,
- när det är motiverat på grund av varornas beskaffenhet eller särdrag, till exempel om fullgörandet av kontraktet kräver att leverantören innehar ett visst patent eller licens att nyttja patentet.

SMR ska motivera, dokumentera och arkivera dessa undantagsfall, och atteras av två firmatecknare.

Främjande av hållbar upphandling

SMR ska säkerställa att våra inköp främjar en miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling och på så sätt bidrar till Globala målet 12 om hållbar konsumtion och produktion i Agenda 2030. SMR ska därför beakta miljö- och klimatpåverkan vid val av leverantörer, så att positiv påverkan premieras och negativ påverkan undviks. Positiv eller låg miljö- och klimatpåverkan ska alltid finnas med som ett tilldelningskriterium utifrån förståelsen att miljö- och klimatvänliga alternativ oftast är dyrare än konventionella alternativ. Miljö- och klimataspekter bör även

² Till exempel FN:s publikation "Development Business", "Tenders Electronic Daily" (TED) i Europeiska unionens officiella tidning och OECD DAC:s "Internet Procurement Bulletin Board" eller motsvarande.

finnas med som urvalskriterium för att säkerställa anbudets kvalitet. SMR kan avtala med leverantör kring efterlevnad av specifika miljökrav.

SMR ska också se till att kraven vid val av leverantörer av varor och tjänster tar hänsyn till de grundläggande mänskliga rättigheterna såsom de uttrycks i ILO:s kärnkonventioner³. SMR ska i största möjliga utsträckning kräva och granska efterlevnaden av dessa standarder i sina upphandlingar.

Ansvar och roller

Samtliga medarbetare på SMR kan utifrån givet ansvarsområde genomföra inköp och upphandlingar, och ansvarar då för att principer, regler och rutiner enligt denna policy följs. Varje upphandling ska genomföras av en bedömningsgrupp om minst tre personer i SMR:s verksamhet och ska genomföras enligt Mall för anbuds-förfarande (se bilaga 1). Bedömningsgruppen ska alltid bestå av ett udda antal personer med relevant kompetens för uppdraget som upphandlas, samt ha ett objektivt förhållningssätt och hög integritet. Deltagarna i anbudsgranskningen ska kunna intyga sitt oberoende gentemot anbudsgivarna och visa respekt för leverantörer och konsulter. Ansvarig chef godkänner genom underskrift att anbuds-förfarandet har gått rätt till.

Slutligt kontrakt ska ges till ekonomiteamet för påseende innan påskrift av minst en firmatecknare.

Förutsättningar för att tilldelas kontrakt

Urvalskriterier

SMR ska upprätta tydliga och icke-diskriminerande urvalskriterier i syfte att bedöma om kandidaten/anbudsgivaren har tillräcklig finansiell och ekonomisk förmåga samt teknisk och yrkesmässig kapacitet att genomföra uppgifterna i kontraktet. De valda kriterierna ska vara proportionerliga och får inte gå utanför kontraktets tillämpningsområde. Kriterierna och eventuell rangordning eller viktning ska kommuniceras i anbudsfrågan.

SMR ska i anbudsfrågan ange vilka bevis anbudsgivaren ska bifoga för att visa sin ekonomiska och finansiella förmåga, samt sin tekniska och yrkesmässiga kapacitet. För ekonomisk och finansiell förmåga kan bevis exempelvis vara F-skattsedel, beskrivning av skattemässigt lokalt regelverk och underlag som intygar att anbudsgivaren fullgör sina skyldigheter enligt detta, dokumentation på en viss årlig omsättning, information om årsbokslut eller en ansvarsförsäkring. För teknisk och yrkesmässig kapacitet kan SMR exempelvis begära

³ ILO:s åtta kärnkonventioner är Nr 29 Förbud mot tvångs- och straffarbete, Nr 87 Föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten, Nr 98 Rätten att organisera sig och förhandla kollektivt, Nr 100 Lika lön för lika arbete, oavsett kön, Nr 105 Avskaffande av tvångsarbete, Nr 111 Diskriminering vid anställning och yrkesutövning, Nr 138 Minimialder för arbete, och Nr 182 Mot de värsta formerna av barnarbete.

meritförteckning, examensbevis, referenser från kunder, förteckning över de senaste årens uppdrag, uppförandekod, arbets- och analysmetoder, förteckning över utrustning och hjälpmedel som anbudsgivaren har till sitt förfogande för att fullfölja uppdraget, och uppgifter om åtgärder som främjar miljö- och klimatmässig hållbarhet. SMR ska i anbudsförfrågan även ange de kriterier som SMR använder för att bedöma anbudets innehåll, till exempel gällande anbudets metod, relevans och förväntade resultat.

Tilldelningskriterier

I anbudsförfarandet ska en bestämd åtskillnad göras mellan urvalskriterier och tilldelningskriterier, särskilt vid utarbetandet av anbudsförfrågan och uppdragsbeskrivning, och när anbuderna granskas. När bedömningsgruppen granskar anbuderna utifrån tilldelningskriterierna ska granskningen utifrån urvalskriterierna vara avslutad.

SMR tilldelar kontrakt till den anbudsgivare som har det ekonomiskt och miljö- och klimatmässigt mest fördelaktiga anbudet. Det innebär att SMR väljer anbudet med det bästa förhållandet mellan pris, miljö och klimat, och kvalitet, där *kvalitet* här i praktiken betyder högst totalpoäng från bedömningen av urvalskriterierna. Detta tilldelningskriterium ska beskrivas i anbudsförfrågan.

Grunder för uteslutning

För deltagande i upphandling

Kandidater eller anbudsgivare ska i sina anbud intyga att de inte befinner sig i/omfattats av någon av följande situationer:

- är försatt i konkurs eller på annat sätt är insolvent, alltså inte längre kan betala sina skulder i tid,
- finns slutgiltig dom om att anbudsgivaren är skyldigt till allvarligt fel i sitt yrkesutövande,
- har brutit mot skyldigheter att betala skatter och sociala avgifter i enlighet med gällande lag i landet anbudsgivaren är verksam,
- är skyldig till korruption⁴ eller annan kriminell verksamhet,
- har tidigare uppvisat brister i avtalsefterlevnad med SMR eller någon av våra finansiärer vilket lett till rättsliga åtaganden, eller

⁴ SMR:s definition av korruption är: Missbruk av resurser, förtroende, makt och/eller position för att nå otillbörlig vinning för egen, en närståendes eller en grupp del. Vinningen kan inkludera ekonomiska såväl som andra fördelar, exempelvis ökat inflytande, förbättrat rykte, politiskt erkännande, väljarröster och sexuella eller andra tjänster. Fördelar som kan erhållas i utbyte mot mat, husrum, skydd eller annat. Korruption kan även innebära underlåtenhet att vidta en åtgärd, exempelvis att inte anmäla en misstänkt person.

- är listad i förteckning av EU:s restriktiva åtgärder⁵. Det gäller även bolag inom samma koncern.

För tilldelning av kontrakt

SMR tilldelar inte kontrakt till kandidater eller anbudsgivare som under upphandlingsförfarandet:

- är föremål för en intressekonflikt,
- har lämnat oriktiga uppgifter som begärts av SMR som villkor för att medverka i upphandlingen eller underlåtenhet att lämna sådana uppgifter, eller
- om SMR fastställer att det finns grund för uteslutning för deltagande i upphandling, i enlighet med avsnittet ovan.

Detta ska finnas med i en anbudsfrågan

En anbudsfrågan ska utarbetas för att möjliggöra och uppmuntra största möjliga konkurrens. För att SMR ska kunna säkerställa att alla styrande principer för upphandling efterlevs krävs att anbudsfrågan är tydlig och transparent. Kraven ska vara proportionerliga, alltså nödvändiga och lämpliga, för att uppdraget ska kunna genomföras. I anbudsfrågan ska följande delar ingå:

- urvalskriterier och eventuell rangordning eller viktning av dessa,
- tilldelningskriterier,
- uppdragsbeskrivning (Terms of Reference) som definierar syfte, struktur och omfattning av uppdraget,
- instruktioner till anbudsgivaren,
- deadline för att lämna anbud, och
- huvudsakliga villkor i kontrakt.

Särskilda upphandlingsregler

Om SMR vill använda sig av en inköpscentral/inköpsagent ska kontraktet föregås av ett upphandlingsförfarande i enlighet med denna policy's tröskelvärden.

Inköpscentralen/ inköpsagentens regelverk får inte strida mot SMR:s regelverk på väsentliga punkter.

SMR kan teckna ramavtal med en eller flera leverantörer på maximalt tre år, för inköp av varor och tjänster som SMR har ett återkommande behov av.

Ramavtalet bestämmer villkoren för de kontrakt som vid ett senare skede ska

⁵ Förteckningarna över de personer, grupper och enheter som omfattas av EU:s restriktiva åtgärder offentliggörs på följande webbplats: www.sanctionsmap.eu.

tilldelas under en viss tidsperiod. Det ger oss en bättre möjlighet att planera för dessa behov och ett bättre förhandlingsläge utifrån större volymer. I de fall det är möjligt ska den samlade volymen för Ekumeniska centret också vägas in. Ramavtal upphandlas i enlighet med samma regler och rutiner som beskrivits i denna policy, där tröskelvärdet för de olika upphandlingsförfaranden då avser hela kontraktperioden.

Kontrakt

SMR ska ge information och motivering om tilldelning av kontrakt till samtliga anbudsgivare samtidigt. Alla anbudsgivare har rätt att begära ut underlag för beslut, till exempel utvärdering för anbuds-förfarande. Om inte annat har avtalats ska alla kontrakt ingås direkt mellan SMR och den utvalda leverantören. Inga ändringar av kontraktet kan ändra de tilldelningsvillkor som gällde vid den tidpunkt då kontraktet tilldelades.

Ett kontrakt, ett ramavtal eller ett särskilt kontrakt inom ramen för ett ramavtal kan ändras genom ett tillägg i enlighet med aktuella kontraktsvillkor. I de fall där SMR bedömer att ändringen är liten och inte ändrar uppdraget för kontraktet eller ramavtalet, kan tillägget göras utan att ett förhandlat förfarande behöver genomföras. Om SMR bedömer att ändringarna är stora, till exempel överstiger det ursprungliga kontraktsvärdet med 50 % vid förhandlat eller förenklat förfarande eller 10 % vid öppet eller selektivt förfarande, eller ifrågasätter giltigheten i det ursprungliga anbuds-förfarandet, ska en ny upphandling genomföras.

Dokumentation och arkivering

SMR ska spara och arkivera alla för upphandlingen relevanta dokument i 7 år. Till de relevanta dokumenten hör framför allt anbudsfrågan och uppdragsbeskrivning, anbud, protokoll för anbudsbedömning, samt beslut. Även den argumentation och beslut som ligger till grund för avsteg i enlighet med stycket "Undantagsregler" ovan ska inkluderas. Dokumenten ska sparas i den form de inkommit till SMR, antingen digitalt eller i pappersform.

Ansvar för policy

SMR:s generalsekreterare har ansvar för denna policy och den revideras vid behov.